

Rolnummer 5703
Arrest nr. 114/2014 van 17 juli 2014

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 180, 1°, in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingesteld door het autonoom gemeentebedrijf « Elektriciteitsnet Izegem ».

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, T. Merckx-Van Goey, F. Daoût en T. Giet, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Alen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 29 juli 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 1 augustus 2013, heeft het autonoom gemeentebedrijf « Elektriciteitsnet Izegem », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. E. Van Hooydonk, advocaat bij de balie te Antwerpen, naar aanleiding van het arrest van het Hof nr. 148/2012 van 6 december 2012 (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 januari 2013), met toepassing van artikel 4, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 180, 1°, in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. E. Van Acker, advocaat bij de balie te Gent, heeft een memorie ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 27 mei 2014 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Merckx-Van Goey en F. Daoût te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een van de partijen binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 18 juni 2014 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 18 juni 2014 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep

A.1. Het autonoom gemeentebedrijf « Elektriciteitsnet Izegem » (ETIZ) zet uiteen dat krachtens artikel 4, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof elke belanghebbende binnen een termijn van zes maanden een beroep tot vernietiging kan instellen tegen een bepaling waarvan het Hof heeft geoordeeld dat die de Grondwet schendt en dat het Hof zulks heeft geoordeeld bij zijn arrest nr. 148/2012 van 6 december 2012, naar aanleiding van een prejudiciële vraag in een zaak waarin ETIZ partij was.

Volgens ETIZ kan haar belang moeilijk worden betwist en is haar beroep tijdig ingesteld.

A.2. In zijn memorie betwist de Ministerraad de ontvankelijkheid van het beroep niet.

Ten gronde

A.3. In een enig middel voert ETIZ aan dat artikel 180, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 1992), in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van hetzelfde Wetboek, de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet schendt.

Die partij stelt dat intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die belast zijn met het beheer van het elektriciteitsdistributienet, volkomen vergelijkbaar zijn met autonome gemeentebedrijven zoals zij, maar toch fundamenteel verschillend worden behandeld wat de inkomstenbelastingen betreft.

Terwijl intergemeentelijke samenwerkingsverbanden steeds onderworpen zijn aan de rechtspersonenbelasting, wordt ETIZ onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

Die verschillende behandeling heeft volgens ETIZ aanzienlijke gevolgen omdat de belastingdruk in het stelsel van de rechtspersonenbelasting veel lager is dan in het stelsel van de vennootschapsbelasting.

Aldus wordt volgens ETIZ een fiscale discriminatie ingevoerd, die niet alleen verboden is tussen privaatrechtelijke rechtspersonen, maar ook tussen publiekrechtelijke rechtspersonen.

ETIZ merkt op dat het Hof die discriminatie in zijn voormelde arrest nr. 148/2012 heeft vastgesteld, en vraagt het Hof het beroep derhalve gegrond te verklaren.

A.4.1 De Ministerraad doet opmerken dat in het koninklijk besluit van 10 april 1995 « tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten » een lijst van activiteiten van industriële of commerciële aard is opgenomen waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten.

Een dergelijk autonoom gemeentebedrijf is in principe onderworpen aan de vennootschapsbelasting (antwoord van de minister van Financiën op de parlementaire vraag nr. 772 van 18 februari 1997 van P. Cahay-André – *Vr. en Antw*, Kamer, 1996-1997, nr. 86, van 16 juni 1997, pp. 11749-11750).

Krachtens artikel 180, 1°, van het WIB 1992 zijn de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vrijgesteld van de vennootschapsbelasting. In dezelfde geest werd dat artikel aangepast om alle intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid te onderwerpen aan de rechtspersonenbelasting (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2170/001, p. 24).

De Ministerraad voert aan dat, hoewel intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en het autonoom gemeentebedrijf beide vormen van externe verzelfstandiging zijn waarbij een aparte rechtspersoon wordt belast met bepaalde overheidsaangelegenheden, de twee toch geen verwisselbare alternatieven zijn. Het verschil is dat het intergemeentelijk samenwerkingsverband een initiatief is waarbij meerdere gemeenten zijn betrokken, terwijl een autonoom gemeentebedrijf een binnengemeentelijke verzelfstandigingsvorm uitmaakt.

Voorts doet de Ministerraad opmerken dat autonome gemeentebedrijven kunnen worden opgericht om industriële en commerciële activiteiten te vervullen, waarbij er mogelijk concurrentie is met privéondernemingen. Dat zou tot gevolg hebben dat een dergelijk autonoom gemeentebedrijf aan de vennootschapsbelasting wordt onderworpen.

Volgens de Ministerraad hebben de gemeenten in principe de keuze om over te gaan tot de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf of de activiteiten in kwestie uit te oefenen in het kader van een gemeentebedrijf zonder rechtspersoonlijkheid. Het is dus de gemeente die in beginsel kiest voor de ene fiscale behandeling of de andere.

Uit dat alles maakt de Ministerraad op dat het verschil tussen de twee rechtsvormen een mogelijk verschil in fiscale behandeling verklaart.

A.4.2. Vervolgens haalt de Ministerraad artikel 220 van het WIB 1992 aan. Enkel de tweede en de derde groep van de belastingplichtigen die aan de rechtspersonenbelasting zijn onderworpen, zijn relevant voor autonome gemeentebedrijven. Vermits zij verzelfstandigde entiteiten zijn met een eigen rechtspersoonlijkheid, kunnen autonome gemeentebedrijven niet dezelfde behandeling genieten als gewone gemeentebedrijven, die wel vallen onder het toepassingsgebied van artikel 220, 1°, van het WIB 1992.

Wat betreft de vrijstelling van de vennootschapsbelasting die de autonome havenbedrijven van Antwerpen, Oostende en Gent krachtens artikel 180, 2°, van het WIB 1992 genieten, haalt de Ministerraad de rechtvaardiging aan die door de minister van Financiën naar aanleiding van een parlementaire vraag naar voren werd gebracht. De onvoorwaardelijke vrijstelling, die moet worden beperkt tot autonome gemeentebedrijven met

havenbestuurlijke bevoegdheden, is volgens hem te rechtvaardigen vanuit het openbaar nut van die entiteiten en niet wegens hun juridisch statuut (*Vr. en Antw.*, Kamer, 26 maart 2002, CRIV 50 COM 702, pp. 7-10, vraag nr. 6754 van 26 maart 2002 van M. De Meyer).

Voor autonome gemeentebedrijven die geen havenbedrijven zijn, stelt de Ministerraad dat ze enkel via artikel 220, 3°, van het WIB 1992 belastingplichtig kunnen zijn in de rechtspersonenbelasting. De uitdrukking die in die bepaling voorkomt, namelijk « een onderneming exploiteren », wordt verklaard aan de hand van een document van de administratie (*Com. IB*, 1992, 179/10). Bedoeld is het exploiteren van een nijverheids-, handels- of landbouwonderneming waarvan de winst een beroepsinkomen zou vormen die aan de personenbelasting zou zijn onderworpen indien de onderneming in kwestie werd gevoerd door een natuurlijke persoon, of door een vennootschap, vereniging, enz., zonder rechtspersoonlijkheid.

A.4.3. De Ministerraad vermeldt drie geprivilegieerde materies waarin rechtspersonen zonder winsttoegmerk zich mogen inlaten met een winstgevende exploitatie of met winstgevende verrichtingen zonder daarbij onderworpen te zijn aan de vennootschapsbelasting :

- alleenstaande of uitzonderlijke verrichtingen;
- verrichtingen die bestaan in het beleggen van fondsen verkregen in het raam van het maatschappelijk doel;
- verrichtingen die slechts bijkomstig betrekking hebben op een nijverheids-, handels- of landbouwverrichting of die niet volgens nijverheids- of handelsmethoden worden uitgevoerd.

Wanneer men kijkt naar de lijst van activiteiten waarvoor een autonoom gemeentebedrijf kan worden opgericht, kan men volgens de Ministerraad aannemen dat een dergelijk bedrijf in principe aan de vennootschapsbelasting zal zijn onderworpen.

Een autonoom gemeentebedrijf wordt immers opgericht om industriële en commerciële activiteiten te vervullen, waarbij het rechtstreeks in concurrentie treedt met privéondernemingen.

Hieruit volgt dat autonome gemeentebedrijven moeilijk de voorwaarden van artikel 220, 3°, van het WIB 1992 zullen vervullen en dus geen belastingplichtigen in de rechtspersonenbelasting kunnen zijn. Die benadering is volgens de Ministerraad in overeenstemming met artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag.

A.4.4. De Ministerraad voert aan dat het beroep op autonome gemeentebedrijven in de eerste plaats fiscaal is geïnspireerd, nu zulke bedrijven volgens artikel 4 van het BTW-Wetboek gewone belastingplichtigen zijn en aldus het recht op btw-afrek kunnen genieten. Die rechtsvorm wordt vaak gebruikt om de btw in verband met onroerend goed te optimaliseren. Ook uit de aard van die activiteiten volgt dat dergelijke autonome gemeentebedrijven in concurrentie kunnen treden met privéondernemingen. Die fiscale voordelen brengen gevolgen met zich mee die het bedrijf moet ondergaan, waaronder de onderwerping aan de vennootschapsbelasting.

A.4.5. Voorts betoogt de Ministerraad dat er geen sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel vanwege het verschil in rechtsvorm tussen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en autonome gemeentebedrijven. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen worden opgericht met of zonder rechtspersoonlijkheid en met of zonder beheersoverdracht. De Ministerraad voert aan dat de twee rechtsvormen zich *normaliter* niet in dezelfde toestand bevinden, zodat er geen sprake kan zijn van discriminatie.

Autonome gemeentebedrijven worden beheerd volgens industriële en commerciële methodes en oefenen activiteiten uit van commerciële of industriële aard. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden hebben geen handelskarakter.

A.4.6. Volgens de Ministerraad, is de vraag of er sprake is van een ongelijke behandeling doordat de voormelde criteria voor de ene categorie, krachtens artikel 180 van het WIB 1992, automatisch worden verondersteld vervuld te zijn, terwijl die voor de andere categorie geval per geval dienen te worden onderzocht.

De waaier van activiteiten waarvoor autonome gemeentebedrijven kunnen worden opgericht, rechtvaardigt dat geval per geval wordt nagegaan of zij in concurrentie kunnen treden met particuliere ondernemingen, in welk geval zij aan de vennootschapsbelasting moeten worden onderworpen. Ook in dat verband haalt de Ministerraad artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag aan.

De criteria die daarbij moeten worden aangewend, zijn het openbaar nut en het ontbreken van concurrentie ten aanzien van de particuliere sector en niet de rechtsvorm. Die criteria zijn volgens de Ministerraad objectief en redelijk verantwoord.

De Ministerraad argumenteert nog dat een algemene vrijstelling van de vennootschapsbelasting voor autonome gemeentebedrijven zou leiden tot een nog grotere discriminatie ten opzichte van de particuliere sector. Bovendien is er een rechterlijk toezicht om geval per geval te waken over de gelijke fiscale behandeling.

A.4.7. De Ministerraad is van mening dat de in het geding zijnde bepalingen op zich de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schenden en, onder rechterlijk toezicht, alsnog een gelijke fiscale behandeling mogelijk maken.

De Ministerraad besluit dat het beroep niet gegrond is.

A.5. ETIZ merkt op dat de Ministerraad in zijn memorie met geen woord rept over het voormelde arrest nr. 148/2012.

ETIZ stelt vast dat de Ministerraad geen enkel nieuw element aanvoert en louter teruggrijpt naar een argumentatie die door het Hof bij dat arrest integraal is afgewezen.

Wat de door de Ministerraad aangevoerde onvergelykbaarheid betreft, herinnert ETIZ eraan dat het Hof bij zijn arrest nr. 148/2012 (B.5) heeft geoordeeld dat autonome gemeentebedrijven sterk vergelijkbaar zijn met intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid.

Aangezien het Hof van oordeel was dat de verschillende fiscale behandeling van die twee categorieën van rechtspersonen niet redelijk verantwoord is, mist het betoog van de Ministerraad volgens ETIZ elke grond.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen

B.1. Het autonoom gemeentebedrijf « Elektriciteitsnet Izegem » (ETIZ) vordert de vernietiging van artikel 180, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna : WIB 1992), in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van hetzelfde Wetboek, « in zoverre het de autonome gemeentebedrijven die identiek dezelfde taak van gemeentelijk belang verrichten als intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden niet eveneens zoals de intercommunales of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vrijstelt van de vennootschapsbelasting ».

B.2. Artikel 180, 1°, van het WIB 1992, zoals aangevuld bij artikel 36 van de wet van 22 december 2009 houdende fiscale en diverse bepalingen, bepaalt :

« Aan de vennootschapsbelasting zijn niet onderworpen :

1° intercommunales beheerst door de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, alsmede intercommunales beheerst door het decreet van het Waalse Gewest van 5 december 1996 betreffende de Waalse intercommunales, samenwerkingsverbanden, met uitzondering van interlokale verenigingen, beheerst door het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, en de projectverenigingen beheerst door het decreet van het Waalse Gewest van 19 juli 2006 tot wijziging van Boek V van het eerste deel van het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie en betreffende de wijzen van samenwerking tussen gemeenten ».

Dat artikel 36 heeft krachtens artikel 43 van dezelfde wet van 22 december 2009 uitwerking met ingang van 17 februari 1997 wat de aanpassingen betreft inzake intercommunales als bedoeld in het decreet van het Waalse Gewest van 5 december 1996 betreffende de Waalse intercommunales, met ingang van 10 november 2001 wat de aanpassingen betreft inzake samenwerkingsverbanden als bedoeld in het decreet van het Vlaamse Gewest van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en met ingang van 23 augustus 2006 wat de aanpassingen betreft inzake projectverenigingen als bedoeld in het decreet van het Waalse Gewest van 19 juli 2006 tot wijziging van Boek V van het eerste deel van het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie en betreffende de wijzen van samenwerking tussen gemeenten.

Artikel 220, 2°, van het WIB 1992 bepaalt :

« Aan de rechtspersonenbelasting zijn onderworpen :

[...]

2° de rechtspersonen die ingevolge artikel 180, niet aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen ».

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep

B.3.1. Het beroep tot vernietiging is ingediend op grond van artikel 4, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, dat - de wijziging bij de bijzondere wet van 4 april 2014 buiten beschouwing gelaten - bepaalt :

« Voor de Ministerraad, voor de Regering van een Gemeenschap of van een Gewest, voor de voorzitters van de wetgevende vergaderingen op verzoek van twee derde van hun leden of voor iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die doet blijken van een belang staat een nieuwe termijn van zes maanden open voor het instellen van een beroep tot vernietiging tegen een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel, wanneer het Hof, uitspraak doende op een prejudiciële vraag, verklaard heeft dat die wet, dat decreet of die in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel een van de in artikel 1 bedoelde regels of artikelen van de Grondwet schendt. De termijn gaat respectievelijk in op de datum van de kennisgeving van het door het Hof gewezen arrest aan, al naar het geval, de Eerste Minister en de voorzitters van de Regeringen en aan de voorzitters van de wetgevende vergaderingen, of op de datum van de bekendmaking van het arrest in het *Belgisch Staatsblad* ».

B.3.2. Bij zijn arrest nr. 148/2012 van 6 december 2012 heeft het Hof voor recht gezegd dat artikel 180, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van hetzelfde Wetboek, de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet schendt in zoverre het de autonome gemeentebedrijven die een identieke taak uitoefenen als een intercommunale of een intergemeentelijk samenwerkingsverband en die niet in concurrentie treden met ondernemingen in de privésector, niet eveneens als de intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vrijstelt van de vennootschapsbelasting.

Dat arrest is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 januari 2013.

Het belang van de verzoekende partij, die ook appellante was voor het verwijzende rechtcollege in de zaak die aanleiding was tot het arrest nr. 148/2012, wordt niet betwist.

B.3.3. Het beroep is ontvankelijk.

Ten gronde

B.4. De verzoekende partij voert in een enig middel aan dat artikel 180, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna : WIB 1992), in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van hetzelfde Wetboek, niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet, doordat de intercommunales en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die zijn belast met het beheer van het elektriciteitsdistributienet steeds worden vrijgesteld van de vennootschapsbelasting en aan de rechtspersonenbelasting

zijn onderworpen, terwijl de autonome gemeentebedrijven zoals zijzelf, die dezelfde taak van gemeentelijk belang verrichten aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen.

B.5. Over het verschil in behandeling dat in het middel wordt aangeklaagd, en dat reeds het voorwerp was van de prejudiciële vraag die het Hof bij zijn arrest nr. 148/2012 heeft beantwoord, oordeelde het Hof in dat arrest :

« B.3.1. Krachtens artikel 263*bis* van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, zoals ingevoegd bij wet van 28 maart 1995, kunnen gemeenten autonome gemeentebedrijven met eigen rechtspersoonlijkheid oprichten en hun nader door de Koning te bepalen activiteiten van industriële of commerciële aard toevertrouwen. Het koninklijk besluit van 10 april 1995 ‘ tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten ’ preciseert de activiteiten die autonome gemeentebedrijven kunnen ontplooiën.

In antwoord op een parlementaire vraag (*Vr. en Antw.*, Kamer, 1996-1997, nr. 86, 16 juni 1997, pp. 11749-11750) stelde de minister van Financiën dat voor de autonome gemeentebedrijven geval per geval moet worden nagegaan of ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting dan wel aan de rechtspersonenbelasting, al naargelang de aard van de betrokken activiteiten. Aangezien die activiteiten volgens het koninklijk besluit van 10 april 1995 activiteiten van industriële of commerciële aard moeten zijn, kan volgens de minister worden aangenomen dat de autonome gemeentebedrijven in de regel aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen. De minister van Financiën bevestigde die visie in antwoord op een andere parlementaire vraag (*Vr. en Antw.*, Kamer, 2001-2002, 26 maart 2002, CRIV 50 COM 702, pp. 8-9).

B.3.2. Krachtens de artikelen 232 en volgende van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 kunnen de gemeenten in het Vlaamse Gewest autonome gemeentebedrijven met eigen rechtspersoonlijkheid oprichten en hen belasten met taken van algemeen belang.

In tegenstelling tot artikel 263*bis* van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, is in de artikelen 232 en volgende van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 niet gepreciseerd welke activiteiten de autonome gemeentebedrijven kunnen uitoefenen.

B.3.3. Voor het verwijzende rechtscollege staat niet ter discussie dat het autonoom gemeentebedrijf ‘ Elektriciteitsnet Izegem ’ (ETIZ), dat is opgericht op basis van artikel 263*bis* van de Nieuwe Gemeentewet en dat in die gemeente instaat voor het beheer van het elektriciteitsdistributienet, belastingplichtig is in de vennootschapsbelasting.

B.4. Artikel 180, 1°, van het WIB 1992 is overgenomen uit artikel 94, tweede lid, a), van het WIB 1964.

Bij artikel 13 van de wet van 18 augustus 1907 ‘ betreffende de vereenigingen van gemeenten en van particulieren tot het inrichten van waterleidingen ’, artikel 17 van de wet van 1 maart 1922 ‘ omtrent de vereeniging van gemeenten tot nut van ’t algemeen ’ en ten slotte bij artikel 26 van de voormelde wet van 22 december 1986, zijn de intercommunales op meer algemene wijze vrijgesteld van elke belasting ten gunste van de Staat.

Zowel de decreetgever van het Waalse Gewest als die van het Vlaamse Gewest hebben, wanneer zij een eigen regeling hebben uitgewerkt voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de voormelde wet van 22 december 1986 voor het overige grotendeels opgeheven en het behoud van artikel 26 ervan bevestigd (artikel 35, 2°, van het decreet van het Waalse Gewest van 5 december 1996 betreffende de Waalse intercommunales en artikel 81, a), van het decreet van het Vlaamse Gewest van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking).

De fiscale vrijstelling van de intercommunales werd tijdens de parlementaire voorbereiding van de voormelde wet van 18 augustus 1907 als volgt toegelicht :

‘ De maatschappijen waarop dit wetsontwerp betrekking heeft, zijn opgericht met een doel van algemeen belang; zij nemen de taak op zich een gemeentelijke plicht te vervullen : het lijkt rechtmatig hun het vervullen van die taak te vergemakkelijken door hun de fiscale voordelen toe te kennen die de gemeenten, in wier plaats zij optreden, zouden genieten ’ (*Pasin.*, 1907, p. 206 – eigen vertaling).

Zoals het Hof in zijn arresten nrs. 8/2004, 14/2004, 166/2004 en 173/2005 reeds heeft gesteld, kan daaruit worden opgemaakt dat de wetgever steeds de bedoeling heeft gehad om de intercommunales, die in een bepaald opzicht het verlengstuk vormen van de gemeenten, vrij te stellen van belastingen in zoverre de gemeenten zelf niet daaraan waren onderworpen.

Bij de voormelde wet van 22 december 2009 heeft de federale wetgever de vrijstelling voor de intercommunales, bedoeld in de voormelde wet van 22 december 1986, met terugwerkende kracht uitgebreid tot de intercommunales beheerst door het voormelde decreet van het Waalse Gewest van 5 december 1996 en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden beheerst door het decreet van het Vlaamse Gewest van 6 juli 2001.

B.5. Hoewel ook autonome gemeentebedrijven in een bepaald opzicht een verlengstuk vormen van een gemeente, zij het intern, bestaat er voor hen geen vergelijkbare vrijstelling van de vennootschapsbelasting.

Autonome gemeentebedrijven zijn in vele opzichten sterk vergelijkbaar met intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid. Telkens gaat het om publiekrechtelijke rechtspersonen die bij beslissing van de gemeenteraad worden belast met taken van gemeentelijk belang.

Wanneer de activiteiten die door een autonoom gemeentebedrijf zouden kunnen worden uitgevoerd, niet in een afzonderlijke rechtspersoon zijn ondergebracht, maar door de gemeente zelf worden uitgevoerd, wordt daarop geen vennootschapsbelasting geheven, maar is de gemeente als zodanig onderworpen aan de rechtspersonenbelasting. Hetzelfde geldt wanneer die activiteiten door twee of meer gemeenten worden uitgeoefend in een intercommunale of in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid.

Nu de wetgever heeft geoordeeld dat het aangewezen was de intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vrij te stellen van belastingen in zoverre de gemeenten zelf daaraan niet werden onderworpen, is het niet redelijk verantwoord om autonome gemeentebedrijven uit te sluiten van de vrijstelling van de vennootschapsbelasting

voor activiteiten die, wanneer zij hetzij door de gemeente zelf, hetzij door een intercommunale of een intergemeentelijk samenwerkingsverband zouden worden uitgeoefend, wel op algemene wijze zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting.

Overigens is het beheer van het elektriciteitsdistributienet een activiteit die aan de gemeenten is voorbehouden en waarvoor de autonome gemeentebedrijven derhalve niet in concurrentie treden met ondernemingen uit de privésector.

B.6. Artikel 180, 1°, van het WIB 1992, in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, ervan, is niet bestaanbaar met de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet in zoverre het de autonome gemeentebedrijven die een identieke taak uitoefenen als een intercommunale of een intergemeentelijk samenwerkingsverband en die niet in concurrentie treden met ondernemingen in de privésector, niet eveneens vrijstelt van de vennootschapsbelasting ».

B.6. Om dezelfde motieven als die welke zijn aangehaald in het arrest nr. 148/2012, is het middel dat hetzelfde verschil in behandeling aanklaagt, gegrond.

Artikel 180, 1°, van het WIB 1992, in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van hetzelfde Wetboek, dient te worden vernietigd in zoverre het de autonome gemeentebedrijven die een identieke taak uitoefenen als een intercommunale of een intergemeentelijk samenwerkingsverband en die niet in concurrentie treden met ondernemingen in de privésector, niet eveneens als de intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vrijstelt van de vennootschapsbelasting.

Om die redenen,

het Hof

vernietigt artikel 180, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, in samenhang gelezen met artikel 220, 2°, van hetzelfde Wetboek, in zoverre het de autonome gemeentebedrijven die een identieke taak uitoefenen als een intercommunale of een intergemeentelijk samenwerkingsverband en die niet in concurrentie treden met ondernemingen in de privésector, niet vrijstelt van de vennootschapsbelasting.

Aldus gewezen in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 17 juli 2014.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Alen